

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobkyně: **X.**, narozená dne X.
bytem X.
zastoupená advokátem Mgr. Pavlem Čížinským
sídlem Varšavská 714/38, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 6. 2025, č. j.: MV-66805-4/SO-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 10. 6. 2025, č. j.: MV-66805-4/SO-2025, jímž bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 19. 2. 2025, č. j.: OAM-29285-29/TP-2023, kterým byla podle ust. § 87k odst. 1 písm. g) ve spojení s ust. § 87h odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o

Shodu s prvopisem potvrzuje K. T.

změně některých zákonů (dále jen „z.p.c.“), zamítnuta její žádost o povolení k trvalému pobytu.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že je dcerou českého občana a v ČR pobývala na základě povolení k přechodnému pobytu. Napadené rozhodnutí označila za nepřezkoumatelné. Žalovaná vycházela z nesprávného názoru, že k naplnění podmínky závislosti na výživě nepostačuje, pokud je žadatel fakticky vyživován občanem EU, nýbrž je nezbytná i její objektivní nutnost. Argument, že je dostačující povolení k přechodnému pobytu, je nepřijatelný, protože žalobkyni upírá trvalý pobyt, na nějž má nárok. Samotná skutečnost, že je jí poskytována výživa, je dostatečná k naplnění podmínek dle ust. § 15a odst. 1 písm. d) z.p.c. Úvahy žalované o tom, že by žalobkyně mohla a měla pracovat, jsou irelevantní.
3. Žalovaná nereagovala na argumenty žalobkyně týkající se změny ust. § 15a z.p.c. zákonem č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 314/2015 Sb.“), rozsudků Soudního dvora Evropské unie, dříve Evropských společenství (dále jen „Soudní dvůr“), ze dne 16. 1. 2014, C-423/12, *Reyes*, a ze dne 18. 6. 1987, č. 316/85, *Lebon*, správní praxe a nedostatečné znalosti českého jazyka. Judikatura Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“), kterou žalovaná citovala, se týkala dřívější právní úpravy. Závěrem žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

4. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že nesouhlasí s žalobními námitkami. Žalobkyně nesplnila podmínky podle ust. § 15a z.p.c., a proto nebylo možné její žádosti vyhovět. Je schopna uspokojit své základní životní potřeby a není v tomto směru závislá na svém otci a jeho manželce. Žalovaná navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

IV. Obsah správního spisu

5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně dne 4. 12. 2023 podala žádost o povolení k trvalému pobytu po dvou letech nepřetržitého pobytu, protože je nejméně jeden rok rodinným příslušníkem občana EU s trvalým pobytem na území nebo občana ČR, který je k trvalému pobytu na území přihlášen.
6. Prvostupňový orgán vyzval žalobkyni, aby odstranila vady žádosti. Měla identifikovat občana EU, jehož považuje za rodinného příslušníka, uvést konkrétní skutečnosti pro posouzení, zda splňuje podmínky uvedené v ust. § 15a z.p.c., a prokázat je.
7. Žalobkyně předložila výpis z matriky X., osvědčení o absolvování kurzu českého jazyka v rozsahu 100 akademických hodin ze dne X., rodný list svého otce, výpisy z účtů otce a jeho manželky (X.), jejich oddací list a výpisy plateb od společnosti X. Dále doložila písemná prohlášení svého otce, jeho manželky a X. dokládající, že všichni žijí ve společné domácnosti, žalobkyně nemá vlastní příjmy a je závislá na svém otci a jeho manželce. Otec ji zapsal do jazykové školy a hledají školu, na níž by mohla studovat X.

8. Prvostupňový orgán s žalobkyní provedl výslech, o němž sepsal protokol ze dne 1. 7. 2024, č. j.: OAM-29285-18/TP-2023. Žalobkyně mj. uvedla, že dne X. přijela do ČR za otcem. Od té doby odcestovala jen jednou kvůli vyřízení nového cestovního dokladu. Žije s otcem, jeho manželkou a X. S otcem hledají školu, na které by mohla dokončit studium X., které započala ve vlasti. Zatím ji nenašli. V roce X. absolvovala tříměsíční kurz úrovně 1 a 2 českého jazyka. Od roku X. do dne konání výslechu stále s otcem hledají odbornou X. školu. Dochází ke kamarádkám a češe je, nebere si za to peníze, některé kamarádky jí však dají třeba 200 nebo 300 Kč. Nemá brigádu. Stará se o X., chodí na nákupy a pomáhá v domácnosti. Její otec a jeho manželka pracují a hradí všechny výdaje. Otec jí dá kapesné, když o ně požádá. Plánuje žít i dále v ČR. Kdyby jí nebyl udělen trvalý pobyt, považovala by to za významný zásah do rodinného života, protože zde chce žít s otcem a jeho manželkou. Uvedla, že školy zde určitě existují. Její otec studoval v ČR a hledá pro ni dobrou školu. Ví, že dva roky jsou dlouhá doba, stále však nemohou vybrat správnou školu. Chce najít školu, dokončit proces a stát se kadeřnicí. Plánuje si otevřít vlastní salon.
9. S otcem žalobkyně byl proveden svědecký výslech, o němž byl sepsán protokol ze dne 1. 7. 2024, č. j.: OAM-29285-19/TP-2023. Otec mj. uvedl, že během prvního roku dceřina pobytu ji nechal zapsat na jazykový kurz, který následující rok opakovala. Nyní je doma a chce se věnovat estetice, pletení copánků a make-upu. Občas se této činnosti věnuje doma nebo u kamarádek. V minulém roce našel školu, byla však příliš daleko, a proto hledá jinou. Žalobkyně je doma a nemá práci. Český jazyk studovala přibližně na konci roku X. a v roce X., nepamatuje si přesné datum. Nestudovala celý rok. Otec má byt na hypotéku, s manželkou pracují a finančně zajišťují žalobkyni. Žalobkyně zatím plánuje žít v ČR, ale v budoucnu se možná bude chtít přestěhovat. Chce se věnovat estetice a otevřít si kadeřnictví. Otec by pro ni preferoval školu X., existují i soukromé školy, ale musejí to finančně naplánovat. Nikam nespíchají. Během dne je žalobkyně na internetu, u kamarádek, stará se o X., vaří, uklízí a věnuje se dalším domácím povinnostem. Mimo X. našel odbornou školu X. bez maturity. Žalobkyně se učí praxí u kamarádek. Zatím nepodali žádnou přihlášku. Nyní budou více hledat o prázdninách, kdy budou mít více času. Přestal hledat školu, protože na to neměl čas. Zaplatí jí soukromou školu. Neví, co by znamenalo, kdyby dceřině žádosti o povolení k trvalému pobytu nebylo vyhověno.
10. Prvostupňový orgán následně vydal rozhodnutí ze dne 19. 2. 2025, č. j.: OAM-29285-29/TP-2023, jímž zamítl žádost žalobkyně dle ust. § 87k odst. 1 písm. g) z.p.c. ve spojení s ust. § 87h téhož zákona. V odůvodnění uvedl, že vyživovanou osobou může být podle judikatury Soudního dvora jen osoba, která je závislá na výživě poskytované občanem EU nebo jeho manželem, přičemž vztah závislosti musí být takového charakteru, že by cizinec bez poskytované výživy nemohl v zemi původu uspokojovat ani své základní potřeby. Potřeba nutné péče může mít reálně pouze dva důvody, a to nízký věk osoby nebo její zdravotní stav. Stav závislosti by neměl vzniknout pouze v důsledku vlastní volby rodinného příslušníka. Žalobkyně je dospělá, svéprávná a schopná se o sebe postarat. Žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí podala odvolání. Odvolací námitky se do značné míry shodují s žalobními body.
11. Následně vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí dne 10. 6. 2025.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), přezkoumal

napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 odst. 1 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

13. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
14. Podle ust. § 87k odst. 1 písm. g) z.p.c. *ministerstvo žádost o povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže nejsou splněny podmínky pro vydání povolení k trvalému pobytu uvedené v § 87g nebo 87h.*
15. Podle ust. § 87h odst. 2 písm. a) z.p.c. *ministerstvo vydá rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 nebo 2 na jeho žádost povolení k trvalému pobytu po 2 letech jeho nepřetržitého přechodného pobytu na území, pokud je nejméně 1 rok rodinným příslušníkem státního občana České republiky, který je na území přihlášen k trvalému pobytu, nebo rodinným příslušníkem občana jiného členského státu Evropské unie, kterému bylo vydáno povolení k trvalému pobytu na území.*
16. Podle ust. § 15a odst. 1 písm. d) z.p.c. *rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.*
17. Soud předesílá, že na rozhodnutí prvostupňového orgánu a na napadené rozhodnutí je třeba nahlížet jako na jeden celek. Při posouzení jejich obsahu zjistil, že obě rozhodnutí obsahují všechny základní náležitosti podle ust. § 68 s.ř., a to výrokovou část, odůvodnění a poučení. Výroková část vždy obsahuje vymezení věci, označení žalobkyně jako účastníka řízení a označení ustanovení, podle nichž bylo rozhodnuto. Odůvodnění rozhodnutí prvostupňového orgánu i žalované jsou dostatečně podrobná. Správní orgány postupovaly logicky na základě podkladů založených ve správním spisu a zabývaly se všemi relevantními tvrzeními žalobkyně. Soud považuje napadené rozhodnutí za přezkoumatelné.
18. Žalobkyně namítala nesprávné právní posouzení věci, protože podle žalované pro splnění podmínek nestačí pouze faktická výživa, ale závislost musí být objektivně dána.
19. NSS shrnul judikaturu k pojmu vyživované osoby podle ust. § 15a odst. 1 písm. d) z.p.c. v usnesení ze dne 11. 9. 2025, č. j.: 3 Azs 109/2024-84, ve kterém uvedl: „*K otázce, koho lze považovat za vyživovanou osobu ve smyslu Směrnice, se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 1. 2017, č. j. 5 Azs 224/2016 – 47, kde uvedl, že: „Pro závěr, zda se jedná o vyživovaného cizince, je třeba posoudit veškeré individuální okolnosti daného případu, tzn. faktickou situaci stěžovatelky, zda je či není s ohledem na svou ekonomickou a sociální situaci schopna uspokojovat své základní potřeby a zda je stěžovatelce občanem Evropské unie poskytována nezbytná materiální pomoc, bez které by své základní životní potřeby nebyla schopna zajistit.“ K tomu shodně rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 Azs 114/2018 - 49. Podle judikatury Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) je stavem závislosti na předkovi či potomkovi stav, kdy „rodinný příslušník příslušníka Společenství usazeného v jiném členském státě ve smyslu článku 43 ES nezbytně potřebuje materiální podporu od tohoto příslušníka Společenství nebo jeho manžela či manželky k tomu, aby mohl uspokojovat*

své základní potřeby ve státě svého původu nebo ve státě svého posledního pobytu v okamžiku, kdy žádá o připojení se k uvedenému příslušníkovi Společenství“ (rozsudek SDEU č. C-1/05, ve věci Yunying Jia v. Migrationsverket). Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku ze dne 23. 2. 2023, č. j. 2 Azs 3/2022 - 50, doplnil, že: „Musí jít tedy o uspokojování potřeb základních, takových, bez jejichž uspokojení by stěžovatelka nedokázala v zemi původu žít. Měřítkem přitom nejsou životní standardy v České republice, nýbrž v zemi původu. Potřeba materiální podpory musí být nezbytná, což znamená, že nesmí existovat jiný dostupný zdroj, z něhož by šlo základní potřeby ve státě původu uspokojit (například sice na poměry České republiky velmi skrovný, avšak v zemi původu k uspokojení tamních základních potřeb ještě dostačující důchod).““ (podtržení doplněno).

20. Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 11. 5. 2023, č. j.: 43 A 82/2021-34, připomenul: *„Soudní dvůr ve své rozhodovací praxi opakovaně zdůrazňuje, že závislost rodinného příslušníka na výživě poskytované občanem EU je třeba chápat jako faktický stav, kdy tato osoba není s ohledem na svou hospodářskou a sociální situaci schopna bez materiální pomoci občana EU uspokojovat své základní životní potřeby (srov. např. body 35 a 43 rozsudku ze dne 9. 1. 2007 ve věci C-1/05, Jia, bod 21–22 rozsudku ze dne 16. 1. 2014 ve věci C-423/12, Reyes, a rozsudek ze dne 8. 11. 2012 ve věci C-40/11, Iida, bod 55). Pro posouzení této závislosti není podstatné, zda má občan EU vůči žadateli vyživovací povinnost (srov. bod 36 rozsudku Jia a rozsudek ze dne 18. 6. 1987 ve věci 316/85, Lebon, bod 21).“*

21. NSS se k rozsudku Soudního dvora ze dne 16. 1. 2014, C-423/12, Reyes, vyjádřil v rozsudku ze dne 24. 10. 2024, č. j.: 2 Azs 268/2023-43, a uvedl: *„Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelkou, že pro zhodnocení závislosti na péči je třeba posoudit veškeré individuální okolnosti případu, tzn. zda stěžovatelka je, či není s ohledem na svou faktickou zdravotní a sociální situaci schopna uspokojovat své základní potřeby. Pojem „závislost na výživě nebo na jiné péči“ je zároveň třeba vykládat s ohledem na pojem „vyživovaná osoba“ užitý ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. Soudní dvůr EU vymezil obsah pojmu „vyživovaná osoba“ např. v rozsudku ze dne 16. 1. 2014 ve věci Flora May Reyes proti Migrationsverket, C-423/12, tak, že „má-li být možné na potomka občana Unie v přímé linii, který je starší 21 let, nahlížet jako na osobu ‘vyživovanou’ tímto občanem ve smyslu čl. 2 bodu 2 písm. c) směrnice 2004/38, musí být prokázána existence skutečné závislosti (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Jia, bod 42). Tato závislost je výsledkem faktické situace, která se vyznačuje okolností, že materiální podpora rodinného příslušníka je zajištěna občanem Unie, který využil svobody pohybu, nebo jeho manželem či manželkou (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Jia, bod 35). Za účelem určení existence takové závislosti musí hostitelský členský stát posoudit, zda s ohledem na svou hospodářskou a sociální situaci neuspokojuje potomek občana Unie v přímé linii, který je starší 21 let, své základní potřeby.“ Jakkoli se citované rozhodnutí týkalo především „materiální závislosti“, vyřčené závěry jsou plně uplatnitelné také při interpretaci „závislosti na péči“. I zde je nezbytné v každém konkrétním případě posoudit, zdali individuální okolnosti prokazují závislost „vyživované osoby“ na péči osoby, vůči níž se dovolává naplnění podmínek § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Závislost na péči musí dosahovat takové intenzity, že by bez jejího poskytování vyživovaná osoba nebyla schopna uspokojovat své základní potřeby“ (podtržení doplněno).*

22. Soud nepochybně, že žalobkyně tvoří jednu domácnost se svým otcem, nevlastní matkou a X. a že otec s nevlastní matkou rodinu finančně zajišťují. Žalobkyni bylo uděleno povolení k přechodnému pobytu, žije v ČR již od roku X. a aktuálně jí nehrozí, že by musela

svoji rodinu opustit. Žalobkyni je nyní X. a do ČR přicestovala v necelých X. Otec, který v minulosti získal české občanství, jí zařídil jazykový kurz češtiny, který úspěšně absolvovala ke dni X. Dále se již nijak nevzdělávala, a to ani pomocí dalších jazykových kurzů, ani studiem či kurzy zaměřenými na kadeřnictví či kosmetiku. Během X. od dokončení kurzu českého jazyka do vydání napadeného rozhodnutí nebyla vyvinuta žádná významná aktivita směřující k osamostatnění žalobkyně a jejímu profesnímu uplatnění. Žalobkyně nemá žádné zdravotní omezení a je ve věku, kdy by se buď měla plně věnovat studiu, nebo si nalézt zaměstnání, které by odpovídalo jejím schopnostem. Školu pro ni hledal její otec a jednu odmítl kvůli vzdálenosti, ačkoli je žalobkyně již zletilá. Jednalo se o vzdělávací program bez maturity. Otec je se vzdělávacím systémem ČR obeznámen, protože zde získal stipendium, má X. a byl schopen svědeckého výslechu v českém jazyce bez přítomnosti tlumočníka. Z jeho tvrzení tedy plyne, že žalobkyně zřejmě nemá ukončené středoškolské vzdělání, což naznačuje, mezi jakými studijními obory je třeba hledat. Od žalobkyně by se rovněž vzhledem k jejímu věku dala očekávat vlastní aktivita při výběru školy. Soud si uvědomuje, že žalobkyně neovládá dobře český jazyk, může však využít internetové překladače či umělou inteligenci, aby sama aktivně přispěla k vlastnímu vzdělání. Otec s nevlastní matkou zřejmě vydělávají dostatek finančních prostředků k zabezpečení celé rodiny a nevnímají potřebu směřovat dceru k dalšímu rozvoji, když pomáhá s péčí o X. a o domácnost. Jedná se o volbu každé rodiny, jaké si zvolí vnitřní nastavení, a soud nechce snižovat význam domácí neplacené práce, je však třeba zdůraznit, že žalobkyně požádala o povolení k trvalému pobytu a závislost na otci a nevlastní matce si zapříčinila uvedeným způsobem života. Není sporu o tom, že je schopna pracovat, případně vystudovat vhodný studijní program a následně nalézt pracovní uplatnění. Jak vyplývá z výše uvedené judikatury, je nutné posuzovat, zda je či není s ohledem na svou ekonomickou a sociální situaci schopna uspokojovat své základní potřeby a zda je jí občanem EU poskytována nezbytná materiální pomoc, bez které by své základní životní potřeby nebyla schopna zajistit. Žalobkyně však uvedená kritéria závislosti nesplňuje.

23. Co se týká nedostatečné znalosti českého jazyka, žalobkyně se již v dospělosti rozhodla přestěhovat do země, jejíž jazyk neovládala, a s tímto vědomím přicestovala do ČR. Absolvovala jazykový kurz, ale nyní není známo, zda se češtinu dále učí či si ji udržuje (jazykový kurz skončil v X.). Je všeobecně známo, že v X. žije a pracuje mnoho cizinců s žádnou či minimální znalostí češtiny. Žalobkyně konkrétně neuvědla, že by se setkala s jakoukoli překážkou kvůli nízké úrovni českého jazyka.
24. Soud souhlasí se závěrem žalované, že je potřeba posoudit objektivní důvody závislosti, neboť v opačném případě by mohl přicestovat jakýkoli potomek občana EU a tvrdit, že je na něm závislý. Jak bylo již opakovaně uvedeno výše, je nutné posuzovat schopnost žadatele uspokojovat své základní potřeby, k čemuž je třeba přistupovat objektivně. Dobrovolně zvolená závislost není u rodinného příslušníka podle ust. § 15a odst. 1 písm. d) z.p.c. irelevantní; správní orgány jsou povinny hodnotit objektivní schopnosti žadatelů o povolení k trvalému pobytu a jejich ochotu své schopnosti využívat. Soud nepovažuje za přehnané, pokud správní orgány zkoumají, zda rodinní příslušníci starší 21 let pracují či se připravují na budoucí zaměstnání, případně jaké objektivní důvody jim v tom brání. Závislost na péči a výživě jistě není redukována pouze na nepříznivé životní situace, jak je označila žalobkyně, neboť se může jednat i o podporu při studiu nebo o přerušování studia či kariéry z důvodu mateřských povinností.

25. Žalobkyně dále namítla, že se žalovaná fakticky pokusila postupovat podle znění z.p.c. účinného před novelou č. 314/2015 Sb.
26. V důvodové zprávě k aktuálnímu znění ust. § 15a z.p.c. zákonodárce uvedl: „Rodinným příslušníkem občana Evropské unie jsou dle § 15a odst. 1 písm. d) dále předci a potomci, tedy příbuzní v linii přímé, a to jak v linii vzestupné, tak linii sestupné (příbuzným dle tohoto ustanovení tak může být např. i prarodič nebo pravnuk, nikoli však např. sourozenci nebo bratrance a sestřenice, či jiní příbuzní v pobočné linii). U těchto ostatních přímých příbuzných (předků a potomků) je bez ohledu na jejich věk podmínkou jejich skutečná závislost na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem. V této souvislosti se předkladatel zabýval otázkou pojmu vyživovaná (závislá) osoba ve vztahu ke směrnici 2004/38/ES a aktuální judikatuře Soudního dvora. Skutečnost, že je příbuzný občanem Evropské unie vyživovaný, se neposuzuje podle českých právních předpisů a nepředpokládá tedy právo na výživné. Jedná se o faktický stav spočívající v tom, že tato osoba není schopna bez materiální pomoci občana Evropské unie uspokojovat své základní životní potřeby (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 9.1.2007 ve věci C-1/05, Jia). Nestačí však pouhý závazek občana Evropské unie k výživě dotyčného, musí se jednat o faktický stav závislosti na občanu Evropské unie. S ohledem na uvedené a s přihlédnutím k nedávnému rozsudku Soudního dvora ve věci C-423/12 ze dne 16.1.2014, Reyes, pak byl oproti současnému stavu více konkretizován okamžik posuzování závislosti rodinného příslušníka na občanu Evropské unie a dosavadní pojem vyživovaný rodinný příslušník s odkazem na posuzování nezaopatřenosti byl jako nevyhovující aktuální judikatuře Soudního dvora vypuštěn a nahrazen pojmem závislost. Tou se rozumí, jak již bylo výše zmíněno skutečná závislost (prokázaná ze strany rodinného příslušníka občana Evropské unie) na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, jejímž účelem je uspokojování základních potřeb rodinného příslušníka občana Evropské unie. Za účelem zjištění, zda se jedná o takovou závislost, je třeba zejména posoudit, zda rodinný příslušník je či není s ohledem na svou hospodářskou a sociální situaci schopen uspokojovat své základní potřeby. S ohledem na výše citovanou judikaturu musí nezbytnost materiální podpory existovat v členském státě původu nebo státě posledního pobytu těchto příbuzných v okamžiku, kdy žádají o připojení se k občanu Evropské unie, tedy bezprostředně před vstupem na území České republiky, a je na rodinném příslušníkovi, aby tuto závislost prokázal. Současně není vyloučeno, aby se rodinný příslušník stal závislým na občanu Evropské unie až na území. Pokud jde o jinou nutnou péči občana Evropské unie o rodinného příslušníka, její nezbytnost je stejně jako v případě nutnosti materiální podpory třeba posuzovat ve vztahu k účelu této faktické péče, kterým má být uspokojování základních potřeb rodinného příslušníka občana Evropské unie.“
27. Současná úprava je v souladu s výše uvedenou judikaturou. Při posouzení, zda je rodinný příslušník s ohledem na svou hospodářskou a sociální situaci schopen uspokojovat své základní potřeby, rozhodně není nemístné zohlednit jeho zdravotní stav či případnou přípravu na budoucí povolání, ačkoli uvedená kritéria se již v ust. § 15a z.p.c. nenacházejí. Stále se jedná o významné indikátory závislosti a sociální situace, pouze již nejsou jedinými a je nutné je posoudit ve vzájemných souvislostech, což žalovaná učinila.
28. Žalobkyně dále citovala body 22 až 26 rozsudku ve věci Reyes. Podle bodu 23 není nutné zjišťovat důvody závislosti; ty však byly zjištěny, protože s žalobkyní i s jejím otcem byly provedeny výslechy. Není známo, jakými částkami otec žalobkyně přispíval na její výživu, když ještě žila v zemi původu, a zda byla peněžní částka nezbytná k uspokojení základních potřeb v zemi původu (bod 24), nicméně okolnosti závislosti byly zkoumány dostatečně, jak uvedeno výše. Správní orgány nežádaly po žalobkyni, aby prokázala, že se

neúspěšně pokoušela nalézt si zaměstnání nebo si jinak zajistit obživu (body 25 a 26). Žalovaná si v napadeném rozhodnutí nevybírala selektivně citace z rozsudku ve věci *Reyes* a soud nepovažuje vybrané body za nesouvisející s projednávanou věcí; ostatně stejné pasáže zvolil i NSS ve výše uvedeném rozsudku, když se k případu *Reyes* vyjadřoval. Žalovaná ostatně citovala i bod 22 z rozsudku ve věci *Reyes*, který žalobkyně uvedla v jiné části své žaloby.

29. Žalobkyně opakovaně odkazovala na odpověď na třetí otázku z rozsudku ve věci *Lebon*, která zněla: „*Status závislého člena rodiny pracovníka, na který se vztahuje čl. 10 odst. 1 a 2 nařízení č. 1612/68, vyplývá z faktické situace, a to ze závislosti na podpoře poskytované pracovníkem, aniž by bylo nutné určovat důvody pro využití podpory pracovníka.*“ V tomto ohledu lze opět odkázat na výše citované usnesení NSS ze dne 11. 9. 2025, č. j.: 3 Azs 109/2024-84, v němž NSS s odkazem na dosavadní judikaturu rovněž hovoří o faktické situaci. Rozsudek ve věci *Lebon* je téměř čtyřicet let starý, týkal se již neexistujícího nařízení a je nutné vzít v úvahu i vývoj právní úpravy. Podle nejnovějšího eurokonformního výkladu NSS, který je v souladu s jeho dosavadní judikaturou a vychází z ní, je zcela legitimní posuzovat schopnost uspokojovat své základní potřeby.
30. Žalobkyně dále uvedla, že se žalovaná nevypořádala s argumentem ustálené správní praxe. Podle názoru žalobkyně správní orgány obvykle pouze posuzují, zda hospodářská a sociální situace vyžaduje výživu, a nikoli zda by hospodářská a sociální situace mohla nebo měla být jiná. Její názor je však v rozporu s výše citovaným usnesením NSS ze dne 11. 9. 2025, č. j.: 3 Azs 109/2024-84, protože se posuzuje schopnost cizince uspokojit své základní potřeby, nikoli zda je fakticky vyživován rodinným příslušníkem; s danou judikaturou NSS se soud ztotožnil.
31. Žalovaná nezamítla žádost žalobkyně s ohledem na skutečnost, že zde pobývá na základě povolení k přechodnému pobytu, nýbrž kvůli nesplnění podmínky podle ust. § 15a odst. 1 písm. d) z.p.c. Uvedení skutečnosti, že žalobkyně zde legálně pobývá a zamítnutím žádosti nebude zasazeno do jejího rodinného a soukromého života, je běžnou součástí odůvodnění rozhodnutí v obdobných věcech a týká se právě přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života, nikoliv splnění zákonných podmínek.
32. Žalobkyně dále vyjádřila názor, že rozsudky NSS ze dne 26. 1. 2017, č. j.: 5 Azs 224/2016-47, a ze dne 7. 6. 2018, č. j.: 9 Azs 114/2018-49, jsou překonané, protože se zabývaly ust. § 15a z.p.c. před novelizací. Její závěr však není správný, protože na oba rozsudky NSS odkázal ve výše citovaném usnesení ze dne 11. 9. 2025, č. j.: 3 Azs 109/2024-84. Je sice pravdou, že rozsudek ze dne 26. 1. 2017, č. j.: 5 Azs 224/2016-47, se týkal starobní důchodkyně a ust. § 15a odst. 2 z.p.c. před novelizací, citace, na kterou NSS v loňském roce odkázal, je však obecně formulovaná a aplikovatelná i v současné době. Totéž platí obdobně i pro druhý z rozsudků, na který žalobkyně upozornila.
33. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
34. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. února 2026

JUDr. Václav Kočka-Amort, v. r.
samosoudce